

Hyalomma rufipes (reuzenteek) nu ook aangetroffen in België

(14-10-2020) In juli 2020 werd voor het eerst een *Hyalomma* teek gevonden in België.

Het betrof een volwassen vrouwelijke teek, die aangetroffen werd op een paard in het Oost-Vlaamse Zevegem (De Pinte). De 'reuzenteek' is herkenbaar aan de grootte (ongeveer 2-3 x zo groot als de veel voorkomende 'schapenteek' *Ixodes ricinus*) en aan de gestreepte poten (Figuur 1). In tegenstelling tot de teek *Dermacentor reticulatus*, die plaatselijk voorkomt in België (Cochez et al.,

2012), is het rugschild van *Hyalomma* niet gevlekt. Op basis van een DNA test (PCR op het 16S rDNA gen, gevolgd door cloneren en sequencen van het PCR product) werd de teek geïdentificeerd als *H. rufipes*, die nauw verwant is aan *H. marginatum*.

H. marginatum en *H. rufipes* teken zijn inheems in Noord-Afrika, Azië en Zuid- en Oost-Europa en worden occasioneel in Noord-West Europa ingevoerd door trekvogels (larven en nymfen). Meestal kunnen deze teken hier niet overleven door de koude en vochtigheid. In warme, droge jaren kunnen *Hyalomma* nymfen zich uitzonderlijk ontwikkelen tot volwassen teken. In de afgelopen jaren werden occasioneel volwassen *Hyalomma* teken aangetroffen in Nederland (Nijhof et al., 2007; www.tekenradar.nl) en in Duitsland (Chitimia-Dobler et al., 2016). Voor zover ons bekend, is dit de eerste waarneming van *Hyalomma rufipes* in België. Eerder werd wel reeds *H. aegypticum* aangetroffen, een tekensoort die geïmporteerd wordt met schildpadden (Obsomer et al., 2013)

H. marginatum en *H. rufipes* parasiteren vooral hoefdieren, zoals runderen, wilde herkauwers en paarden, en zullen slechts uitzonderlijk de mens aanvallen. In tegenstelling tot de inheemse teken, die hun gastheer (dier of mens) herkennen op basis van de geur en zich vanuit een hinderlaag op hun gastheer laten vallen ('zoekende teken'), behoren *H. marginatum* en *H. rufipes* tot de 'jagende teken'. Zij identificeren hun slachtoffers op het zicht en gaan dan actief naar de gastheer toe rennen.

H. marginatum en *H. rufipes* teken kunnen verschillende ziekteverwekkers overdragen, zoals Krim-Congovirus, *Rickettsia spp.* en *Theileria equi*. Krim-Congovirus kan virale hemorragische koorts (Krim-Congokoorts) veroorzaken bij de mens, wat met een acuut en ernstig ziektebeeld kan gepaard gaan, gekenmerkt door bloedingen en hoge koorts, met een dodelijke afloop in 5-40% van de infecties. *Rickettsia spp.* zijn bacteriën die vlekkenkoorts ('spotted fever') of tekenkoorts veroorzaken bij de mens. Een infectie met deze bacteriën kan koorts, hoofdpijn, spierpijn en een karakteristieke huiduitslag veroorzaken. *T. equi* veroorzaakt piroplasmose bij paarden, een potentieel dodelijke ziekte die gepaard gaat met koorts, slaapzucht (lethargie) en bloedarmoede (anemie). De *H. rufipes* teek die in Vlaanderen werd gevonden, testte negatief voor *T. equi*. Er werd wel DNA aangetroffen van *Rickettsia*. Op basis van het geamplificeerde stukje DNA kon niet uitgemaakt worden of het om *Rickettsia aeschlimannii* of *R. massiliae* ging. Omdat geen RNA kon verzameld worden van deze teek, kon de aanwezigheid van het Krim-Congovirus niet onderzocht worden. Sinds 2012 zijn ongeveer vijftig *Hyalomma*-teken die in Noordwest Europa zijn gevonden, getest voor het Krim-Congovirus. Alle testen waren negatief, geen van deze teken had het virus bij zich.

Contact:

Prof. Edwin Claerebout
Laboratorium Parasitologie
Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Gent
Edwin.claerebout@ugent.be

Referenties:

- Chitimia-Dobler L., Nava S., Bestehorn M., Dobler G., Wölfel S., 2016. First detection of *Hyalomma rufipes* in Germany. *Ticks and Tick-borne Diseases* 7, 1135-1138
- Cochez C., Lempereur L., Madder M., Claerebout E., Simons L., De Wilde N., Linden A., Saegerman C., Heyman P., Losson B., 2012. Foci report of indigenous *Dermacentor reticulatus* populations in Belgium and a preliminary study on associated babesiosis pathogens. *Medical and Veterinary Entomology* 26, 355-358
- Nijhof A.M., Bodaan C., Postigo M., Nieuwenhuijs H., Opsteegh M., Franssen L., Jebbink F., Jongejan F., 2007. Ticks and associated pathogens collected from domestic animals in the Netherlands. *Vector-borne and zoonotic diseases* 7, 585-595